

prima instanță: N. Mazur

dosarul nr. 2r-215/17

instanța de apel: M. Ciugureanu, G. Dașchevici, M. Anton

DECIZIE

12 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Țvintarnaia Elena, reprezentată de avocatul Ciorbă Sergiu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Licina Leyla și Crețu Maria împotriva Elenei Țvintarnaia cu privire la declararea nulității testamentului, evacuare și instalarea în locuință și la cererea de chemare în judecată depusă de Țvintarnaia Elena împotriva Leylei Licina și Mariei Crețu cu privire la stabilirea cotelor-părți din imobil,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016 prin care a fost respinsă cererea Elenei Țvintarnaia, reprezentată de avocatul Ciorbă Sergiu cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Țvintarnaia Elena, reprezentată de avocatul Ciorbă Sergiu

c o n s t a t ă :

La data de 24 octombrie 2014 Licina Leyla și Crețu Maria au depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Țvintarnaia cu privire la declararea nulității testamentului, evacuare și instalarea în locuință.

În motivarea acțiunii au indicat că la data de 06 septembrie 2014 a decedat tatăl Leylei Licina, Crețu Petru, care deținea cu drept de coproprietate, la fel ca și ele o cotă-parte din apartamentul nr. 49 situat în mun. Chișinău, str. Ialoveni 102/1.

La data de 18 decembrie 2013, Crețu Petru a testat toată averea sa Elenei Țvintarnaia, care este o persoană străină.

Consideră că testamentul din 18 decembrie 2013 urmează a fi recunoscut nul, deoarece la momentul semnării acestuia, Crețu Petru suferea de cancer, iar din cauza durerilor și medicamentelor puternice pe care le administra nu-și dădea seama de acțiunile sale, astfel, Crețu Petru, având un singur copil a testat întreaga sa avere unei persoane străine.

Mai mult decât atât, înainte de a deceda Crețu Petru i-a spus fiicei sale, Licina Leyla, că nu a întocmit nici un testament, iar toată averea îi va rămâne doar ei.

Solicită declararea nulității testamentului nr. 10040 din 18 decembrie 2013, eliberat de Crețu Petru pe numele Elenei Țvintarnaia și autentificat de notarul public Ungureanu Tatiana, evacuarea Elenei Țvintarnaia din apartamentul nr. 49 situat în mun. Chișinău, str. Ialoveni 102/1 și instalarea reclamantelor în locuința respectivă.

La data de 25 iunie 2015, Țvintarnaia Elena a depus cerere de chemare în judecată împotriva Leylei Licina și Crețu Maria cu privire la stabilirea cotelor-părți în mărime de 1/3 cotă-parte ideală pentru fiecare coproprietar asupra bunului imobil nr. cadastral 010020112501049 situat în mun. Chișinău, str. Ialoveni 102/1, ap. 49.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 03 februarie 1995 prin contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată, Crețu Petru a privatizat bunul imobil – apartamentul nr. 49 situat în mun. Chișinău, str. Ialoveni 102/1.

Potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile proprietarii bunului imobil menționat sunt Crețu Petru, Crețu Maria și Licina Leyla, nefiind stabilită cota-parte ideală pentru fiecare coproprietar.

Afirmă Țvintarnaia Elena că la data de 18 decembrie 2013, notarul public Ungureanu Tatiana la solicitarea lui Crețu Petru a întocmit și a autentificat testamentul nr. 10040, prin care acesta din urmă și-a exprimat voința de a-i testa dânzei toată averea ce îi va aparține la momentul decesului.

Menționează că la data de 06 septembrie 2014, Crețu Petru a decedat, iar în urma deschiderii succesiunii de către notarul public Mocanu Elena, i-a fost eliberat certificatul de calitate de moștenitor.

La data de 27 aprilie 2015, a înaintat o cerere către notarul public Mocanu Elena prin care a solicitat eliberarea certificatului de proprietar asupra cotei-părți din proprietatea comună în devălmășie din ap. nr. 49 situat în mun. Chișinău, str. Ialoveni 102/1, precum și eliberarea certificatului de moștenitor testamentar după decesul lui Crețu Petru.

Invocă că prin încheierea nr. 93 din 27 aprilie 2015 notarul public Mocanu Elena a refuzat satisfacerea cererii, motivând refuzul prin imposibilitatea stabilirii mărimii masei succesoriale, iar proprietarii nu au comunicat acordul la determinarea cotelor-părți din proprietatea comună în devălmășie pe cale amiabilă.

Solicită stabilirea cotelor-părți în mărime de 1/3 cotă-parte ideală pentru fiecare coproprietar asupra bunului imobil cu nr. cadastral 010020112501049, apartamentul 49 din str. Ialoveni 102/1, mun. Chișinău.

Prin încheierea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 03 septembrie 2015, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Licina Leyla și Crețu Maria împotriva Elenei Țvintarnaia cu privire la declararea nulității testamentului, evacuarea și instalarea în locuință și cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Țvintarnaia Elena împotriva Leylei Licina și Mariei Crețu cu privire la stabilirea cotelor-părți, au fost conexe pentru a fi examinate într-o singură procedură cu atribuirea unui număr unic.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 17 iunie 2016, acțiunea depusă de Licina Leyla și Crețu Maria a fost admisă, fiind declarat nul testamentul întocmit la 18 decembrie 2013 din numele lui Crețu Petru, evacuată Țvintarnaia Elena din apartamentul nr. 49 situat în mun. Chișinău, str. Ialoveni 102/1 cu instalarea în

apartamentul respectiv a reclamantelor Licina Leyla și Crețu Maria, iar cererea Elenei Țvintarnaia cu privire la stabilirea cotelor-părți a fost respinsă, ca neîntemeiată. Totodată a fost încasat din contul Elenei Țvintarnaia în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2 363, 90 lei.

La data de 30 iunie 2016 Țvintarnaia Elena, reprezentată de avocatul Ciorbă Sergiu, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată depusă de Țvintarnaia Elena împotriva Leylei Licina și Mariei Crețu cu privire la stabilirea cotelor-părți să fie admisă, iar cererea de chemare în judecată depusă de Licina Leyla și Crețu Maria împotriva Elenei Țvintarnaia cu privire la declararea nulității testamentului, evacuarea și instalare în locuință să fie respinsă. Concomitent apelanta a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat invocând situația materială precară.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016 a fost respinsă cererea Elenei Țvintarnaia, reprezentată de avocatul Ciorbă Sergiu cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Țvintarnaia Elena, reprezentată de avocatul Ciorbă Sergiu, fiindu-i acordat apelantei termen până la 01 martie 2017 ora 11:00, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 1 997 lei și explicat că în caz contrar cererea de apel va fi restituită.

La data de 28 februarie 2017, Țvintarnaia Elena, reprezentată de avocatul Ciorbă Sergiu a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii instanței de apel cu dispunerea primirii cererii de apel și scutirea apelantei de la plata taxei de stat.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nejustificat a respins cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, încheierea instanței în acest sens fiind neîntemeiată, deoarece la depunerea cererii de apel Țvintarnaia Elena a dovedit starea materială grea în care se află prin faptul că nu dispune de surse de venit și că este pensionară.

Consideră că cerința privind scutirea de plata taxei de stat urmează a fi admisă, or neeliberarea de la achitarea taxei de stat, ar duce la îngrădirea accesului la justiție, fapt ce în consecință este o încălcare a art. 6 paragraful 1 din Convenție pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, cât și a Constituției.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

După cum denotă actele cauzei, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016 a fost respinsă cererea Elenei Țvintarnaia, reprezentată de avocatul

Ciorbă Sergiu cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Țvintarnaia Elena, reprezentată de avocatul Ciorbă Sergiu, fiindu-i acordat apelantei termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat pentru depunerea cererii de apel până la 01 martie 2017 (f. d. 60 – 62).

Tot materialul probator și anume citația și avizele de recepție, anexate la materialele cauzei atestă că încheierea recurată a fost expediată și recepționată de Țvintarnaia Elena la data de 23 ianuarie 2017 și de către reprezentantul acesteia, avocatul Ciorbă Sergiu la data de 20 ianuarie 2017 (f. d. 67, 69).

Cu toate acestea însă, recursul, împotriva încheierii menționate, a fost declarat de către Țvintarnaia Elena, reprezentată de avocatul Ciorbă Sergiu la 28 februarie 2017, respectiv, în afara termenului legal prevăzut de art. 425 CPC.

Mai mult decât atât, recurenta Țvintarnaia Elena, reprezentată de avocatul Ciorbă Sergiu nu a solicitat repunerea în termen a recursului și nu a prezentat dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, pe când, în sensul prevederilor art. 116 alin. (1) și (3) CPC, este de înțeles că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, doar în cazul anexării la cererea de repunere în termen a probelor ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii acestui act procedural în termenul legal.

Iar în conformitate cu art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

La acest capitol, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Or, prin înaintarea recursului la data de 28 februarie 2017, recurenta Țvintarnaia Elena, reprezentată de avocatul Ciorbă Sergiu și-a exercitat dreptul său cu nerespectarea termenului legal, care de natură atrage decăderea dreptului de a exercita calea de atac a recursului și în consecință, atrage respingerea recursului ca fiind depus cu omiterea termenului de prescripție.

În astfel de circumstanțe, instanța de recurs consideră necesar de a respinge recursul declarat de Țvintarnaia Elena, reprezentată de avocatul Ciorbă Sergiu împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016 ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut de lege.

În același timp, instanța de recurs ține să menționeze că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele inserate în textul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a

Drepturilor Omului în speța Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007.

Pentru considerentele menționate și având în vedere faptul că recurenta, fără motive întemeiate, a depus cererea de recurs în afara termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Țvintarnaia Elena, reprezentată de avocatul Ciorbă Sergiu ca fiind depus cu omiterea termenului de prescripție.

În conformitate cu art. 427, lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Țvintarnaia Elena, reprezentată de avocatul Ciorbă Sergiu ca fiind depus cu omiterea termenului de prescripție.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Tamara Chișca-Doneva